

Konferencja *Płodowy Zespół Alkoholowy – od diagnozy do terapii*

Konferencja naukowo-szkoleniowa zorganizowana przez Klinikę Neurologii Rozwojowej GUMed i Gdański Ośrodek Pomocy Psychologicznej dla Dzieci i Młodzieży *Płodowy Zespół Alkoholowy – od diagnozy do terapii* odbyła się w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym 16 listopada 2018 r. O zrozumienie trudności dzieci z FAS niejednokrotnie apelowali pediatrzy, psycholodzy, pedagodzy, teraz dołączyli neurologi dziecięcy – wszak układ nerwowy płodu jest niezmiernie narażony na skutki substytucji alkoholu przez ciężarną.

Na konferencję przybyli rektor GUMed prof. Marcin Gruchała, wiceprezydent Gdańska Piotr Kowalczyk, przedstawicielka Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych mgr Magdalena Borkowska, dyr. GOPP mgr T. Smoła, kierownik Kliniki Neurologii Rozwojowej prof. E. Pilarska, ordynator Kliniki prof. M. Mazurkiewicz-Bełdzińska, wielu lekarzy różnych specjalności, położne, psycholodzy, pedagodzy, a także studenci. Konferencja miała interdyscyplinarny charakter i wpisuje się w coraz szerzej zakrojoną w Polsce kampanię uświadamiania kobietom, które planują ciążę, bądź które zaszły w ciążę, aby powstrzymały się w tym czasie od alkoholu, bo jak nauka potwierdza jest on bardzo silnym teratogenem. O zgubnym wpływie alkoholu w kardiologii powiedział rektor Gruchała, na pytanie dlaczego powstaje FASD – odpowiedział embriolog prof. Hieronim Bartel (UM Łódź), o zaburzeniach neurologicznych towarzyszących Płodowemu Zespołowi Alkoholowemu mówiła dr med. Seweryna Konieczna (GUMed). Zaprezentowano materiał radiologiczny dotyczący FAS zgromadzony przez prof. Andrzeja Urbanika (UM Collegium Medicum Kraków), natomiast o znaczeniu oceny neuropsychologicznej w diagnostyce dziecka z FASD mówiła neuropsycholog prof. Aneta Borkowska (UMCS Lublin). System pomocy i wsparcia dla dzieci i młodzieży z FASD w Kanadzie zobrazowała mgr Małgorzata Tomanik, wieloletnia tamtejsza terapeutka, koordy-

natorka systemu. Kanada jest krajem, gdzie FAS miał bardzo szeroki zasięg i państwo opracowało kompleksowy system, który przeciwdziała temu problemowi i niweluje jego skutki. Wzorce kanadyjskie przeniknęły do Europy. Ze strony polskiej o zintegrowanym modelu terapii dla dziecka z FASD i jego rodziny mówiła wieloletnia terapeutka, autorka wielu projektów i szkoleń, psycholog dr Teresa Jadczyk-Szumilo (Centrum Diagnostyki FAS Kraków, Żywiec). Niezwykle poruszającym wydarzeniem, można powiedzieć wystąpieniem bez precedensu, był wywiad przeprowadzony przez dr Teresę Jadczyk Szumilo z Katarzyną Liszcz, młodą kobietą obciążoną FAS, adoptowaną córką dr. Krzysztofa Liszcza.

Dr Krzysztof Liszcz – to osoba, która całe swoje życie poświęciła edukowaniu, aby zapobiec FAS, pomocy dzieciom, które z FAS się urodziły, pomocy matkom, które dążą do trzeźwości, ale trudno im w niej wytrwać. Dr Liszcz – lekarz psychiatra, miał być prelegentem, a zarazem świadkiem wielu historii dzieci z FAS (jak choćby tych, które oboje z żoną adoptowali), ale Doktor na konferencję nie przybył. W zastępstwie stawiała się pani Katarzyna, która boryka się z wieloma trudnościami zdrowotnymi, ale bardzo dzielnie je pokonuje. Dr Krzysztof Liszcz po ciężkiej i nagłej chorobie zmarł 23.11.2018 r. – to wielka strata dla bliskich dla dzieci i rodzin zmagających się z FAS. Warto w tym miejscu nadmienić, że wielu lekarzy ze środowiska Uczelni, UCK zetknęło się z dr. Liszczem, odbywało u niego szkolenia i współpracowało z nim. W latach 80. był pionierem, orędownikiem wyodrębnienia Zespołu FAS, bo jeszcze wtedy nie uświadamiano sobie tego problemu. W latach dziewięćdziesiątych był współzałożycielem i prezesem Fundacji na Rzecz Wspierania w Rozwoju Dzieci z Uszkodzeniem Mózgu „Daj Szansę”. Dr Liszcz do ostatnich swoich dni walczył o jak najkorzystniejsze rozwiązania dla dzieci z FAS i ich rodzin, dzielił się swoją wiedzą i doświadczeniem.

Informacje na temat FAS są wciąż niewystarczające. Nawet nie wszyscy lekarze wiedzą, że jest to zespół umysłowych i fizycznych zaburzeń będących skutkiem działania alkoholu na płód w okresie prenatalnym. Szczególnie wrażliwy na ekspozycję alkoholową jest pierwszy trymestr ciąży. Fizycznym tego wyrazem są: niskorosłość, niska waga, dysmorfie twarzy dziecka jak choćby wygładzenie rynienki podnosowej, zcieńczenie górnej czerwienu wargowej, zmniejszenie szpar powiekowych i wszystko to są cechy pierwszorzędowe. Cechami drugorzędowymi są: fałdy nakątne, opadające powieki, małozuchwie, krótki i zadarty nos przy szerokiej nasadzie, nisko osadzone uszy zrotowane ku tyłowi ze słabo ukształtowaną małżowiną oraz wiele, wiele innych (przytoczono tylko część nieprawidłowości). Ale te cechy wraz z wiekiem „rozmywają się”, a pozostają albo wręcz się pogłębiają trudności w funkcjonowaniu społecznym: brak

dystansu, kłopoty z koncentracją, z planowaniem, z rozumieniem treści norm i zasad i regulaminów, itd. Aby dzieci z tymi problemami mogły się odnaleźć w społeczeństwie prowadzone są liczne warsztaty w ośrodkach psychologiczno-pedagogicznych.

Na zakończenie konferencji swoją bogatą ofertę terapeutyczną przedstawiły: Centrum Diagnozy i Terapii FASD w Gdyni i Gdański Ośrodek Pomocy Psychologicznej dla Dzieci i Młodzieży. Był to najbardziej optymistyczny akcent spotkania, bo wskazywał drogę do wyjścia z kręgu niezwykle trudnych spraw, skomplikowanych sytuacji, a nawet traumatycznych zdarzeń. Doświadczenia konferencyjne zebrane pod koniec 2018 r. będą procentować w 2019, bo już wiadomo, że powstają nowe cenne inicjatywy.

dr med. Seweryna Konieczna,
Klinika Neurologii Rozwojowej

25 Konferencja Naukowa Wydziału Farmaceutycznego

5 wykładów plenarnych, 27 wystąpień ustnych, 72 prace w sesji plakatowej oraz ponad 150 uczestników – za nami 25 Konferencja Naukowa Wydziału Farmaceutycznego GU-Med.

Wydarzenie odbyło się w dniach 7-8 grudnia 2018 r. W Konferencji oprócz pracowników i studentów GUMed wzięli udział również naukowcy związani z m.in.: Collegium Medicum w Bydgoszczy UMK w Toruniu, Warszawskim Uniwersytetem Medycznym, Uniwersytetem Medycznym w Lublinie, Uniwersytetem Morskim w Gdyni. Obecni byli również goście z zagranicy reprezentujący Uniwersytet „Gabriele d’Annunzio” (Włochy), Uniwersytet w Belgradzie (Serbia) oraz Uniwersytet w Uppsali (Szwecja).

Podczas Konferencji przyznano nagrody za najlepsze wystąpienia ustne oraz prezentacje plakatowe. Laureatami w konkursie na najlepsze wystąpienie ustne zostali: **Adrian Szewczyk** z Katedry i Zakładu Chemii Fizycznej GUMed, **Mariusz Belka** z Katedry i Zakładu Chemii Farmaceutycznej GUMed oraz **Łukasz Kubik** z Katedry Biofarmacji i Farmakodynamiki GUMed.

W konkursie na najlepsze prezentacje posterowe nagrodzone zostały: **Anna Roszkowska** z Katedry i Zakładu Chemii Farmaceutycznej GUMed oraz **Wiktoria Struck-Lewicka** z Katedry Biofarmacji i Farmakodynamiki GUMed. Organizacja Konferencji możliwa była dzięki głównemu sponsorowi – firmie Polpharma, środkom finansowym przeznaczonym na Działalność Upowszechniającą Naukę Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, dofinansowaniu przyznaneemu przez **prof. Tomasza Bączka**, prorektora ds. nauki GU-Med, a także dzięki wsparciu otrzymanemu od firm: Erweka, Selwa Lab, Hydrolab, Enbio oraz NGLab. ■

